

Uitbreiding stikstofinstallatie Zuidbroek

Voor velen van ons zit de vakantie er weer op. Vanwege corona was het dikwijls een aangepaste vakantie. Hoe dan ook ... tijd voor een nieuwe nieuwsbrief over de bouw van de stikstoffabriek en het mengstation. Tijdens de zomervakantie is stevig doorgewerkt, zodat er zo langzamerhand bovengronds ook het één en ander zichtbaar wordt.

Eind 2019 waren de voorbereidende werkzaamheden zo'n beetje afgerond. Nog even wat informatie over deze werkzaamheden:

- ▶ Aanleg van de Transitieweg door De Romein Group, vanaf de Duurkenakker
- ▶ De grootte van het bouwterrein is ca. 30 hectare, deels tijdelijk werkterrein
- ▶ Er is zo'n 200.000 m³ zand verplaatst voor grondverbetering
- ▶ Aanleg van bijna 10 km 110 kV-kabelpakket vanaf Tennet-station in Meeden
- ▶ Realisatie van werkterreinen met twee ketenparken, honderden parkeerplaatsen incl. stroomvoorziening

In december 2019 is met de bouw van het mengstation begonnen. Veel van het werk bestaat uit het aanleggen van leidinglussen, het plaatsen van scrubbers (filters) en regelapparatuur. Het meeste daarvan verdwijnt straks onder de grond.

Buiten de locatie zijn over korte afstand leidingen verlegd om het mengstation aan te sluiten op het bestaande net. Hierbij zijn het spoor en enkele lokale wegen gekruist.

In februari 2020 is Air Products begonnen met het civiele werk. Dat zijn funderingen, vloeren en gebouwen. Dit wordt uitgevoerd door Ballast Nedam (zie foto).

Als leveranciers/aannemers zijn geselecteerd:

- ▶ Air Products voor de levering van de stikstoffabriek
- ▶ Combinatie Hak/Visser en Smit Hanab voor de bouw van het mengstation en het leidingwerk

In het voorjaar is gestart met de aanleg van de nieuwe 36 inch pseudo G-gasleiding, waarbij in juli het A.G. Wildervanckkanaal en de N33 zijn gekruist (zie foto). Deze leiding wordt nabij de Meentweg aangesloten op een bestaande leiding. Hiervoor wordt het afsluiterstation aan de Meentweg uitgebreid.

Mengstation

De verwachting is dat het mengstation in februari 2021 klaar is, waarna het testen kan beginnen. Het mengstation mengt geïmporteerd hoogcalorisch gas met stikstof uit de fabriek en kan zo ongeveer 1,35 miljoen m³ pseudo G-gas per uur maken. Dit is gas dat dezelfde samenstelling heeft als gas afkomstig uit het Groningen-gasveld. De installatie maakt het mogelijk om de jaarlijkse aardgasproductie uit het Groningen-gasveld met 7 tot 10 miljard m³ te verminderen. Dat was voor het kabinet voldoende om de NAM medio 2022 helemaal te laten stoppen met de productie uit het Groningen-gasveld.

Als het mengstation getest en gereed is, kan ook begonnen worden met het testen en in bedrijf nemen van de stikstoffabriek. De constructiewerkzaamheden voor de stikstoffabriek zullen naar verwachting in het vierde kwartaal van 2021 eindigen. Het testen neemt waarschijnlijk nog een groot deel van het eerste kwartaal van 2022 in beslag.

Corona

De coronaproblematiek is onvermijdelijk ook van invloed op dit project. Zo gelden er op de bouw en in het ketenpark strenge hygiënemaatregelen en is de afstanddiscipline vrij goed te doen. Daarnaast wordt veel op afstand gewerkt vanuit het kantoor van Air Products in Londen. De corona-pijn zit vooral in vertraagde productie - en dus levering - van onderdelen die uit landen als China, India, Frankrijk, Italië en de VS moeten komen. Het is natuurlijk afwachten wat de verdere ontwikkelingen zijn.

Verkeersoverlast

Vanaf half september wordt gestart met het vervoeren van een deel van de medewerkers per bus vanaf parkeerplaatsen buiten de locatie (Veendam en Zuidbroek). Hiermee proberen we het aantal verkeersbewegingen en de overlast te beperken en de verkeersveiligheid te optimaliseren.